

ІСТОРІЯ ТА УНІКАЛЬНІСТЬ СТАРОГО АВСТРІЙСЬКОГО МОСТУ (ВІАДУК У ВОРОХТІ)

Поваляєв І.В. ДМ-31-17

керівник: асист. Назаренко І.В.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Ворохта – це невелике, але дуже красиве, можна навіть сказати, казкове містечко в Карпатах (Івано-Франківська область), де можна побачити обличчя самої панянки історії.

В першу чергу, у Ворохті заворожують і захоплюють чудові природні пейзажі, які не зможуть залишити жодного з гостей міста. Наступна з головних визначних пам'яток Ворохти – це стародавня церква, в якій панує дивовижна атмосфера, що здатна захоплювати дух своїх відвідувачів, і переносити їх в далеке минуле на декілька століть назад. Крім того, у Ворохті можна побачити величезну кількість старовинних австрійських та польських садиб.

Поряд з усіма цими пам'ятками, Ворохті судилось стати хранителем унікального залізничного кам'яного моста – віадук, який був побудований тут ще за часів Австро-Угорської імперії. Диво інженерної думки, титанічні зусилля будівельників, економічні сподівання королівських династій в минулому на сьогоднішній день стали музеєм під відкритим небом [1].

Віадук у Ворохті - один з найстаріших та найдовших кам'яних аркових мостів (віадуків) Європи: довжина 200 метрів; протяжність центральної арки — 30 метрів [2].

Якщо їхати з боку обласного центру, з Івано-Франківська, то ще на під'їзді до Ворохти можна побачити цю старовинну споруду, яка протягом вже декількох сторіч дбайливо оберігає унікальний архітектурний вигляд Ворохти. У цьому містечку знаходиться чотири таких моста, але при в'їзді з боку Івано-Франківська ви побачите найбільший з цих чотирьох мостів. Він так і називається "Старий австрійський міст". Це вражаюча архітектурна споруда, яка була побудована в кінці ХХ століття полоненими італійцями і яка й сьогодні є найбільшим мостом-віадуком в Європі.

"Старий австрійський міст" у Ворохті з'єднує два береги річки Прут в тому місці, де Прут має дуже широке русло, якраз на вигині залізниці. Цей природний ландшафт змусив будівельників зробити міст дуже довгим (його довжина становить 130 метрів). Міст складається з декількох арок різної ширини, але найбільша його арка має ширину 65 метрів. "Старий австрійський міст" у поєднанні з чудовою природою карпатського краю створює

мальовничу і дуже красиву картину цієї місцевості. Міст побудований з каменю, його зігнута форма, арки створюють незабутню старовинну картину.

Велика кількість арок і грандіозність самої споруди надають Ворохті особливо урочистий вигляд. За своїм типом “Старий австрійський міст” у Ворохті відноситься до старовинного типу мостів – до віадуків. Віадук – це арочний міст, побудований з каменю, по якому проходить залізнична або автомобільна дорога. Зокрема, по “Старому австрійському мосту” у Ворохті проходила до 2000 року частина залізничної колії “Івано-Франківськ – Яремча – Ворохта – Рахів”.

Щоб зберегти пам'ятку історії, у 2000 році біля історичного було зведено ще один залізничний міст, старий австрійський зараз не функціонує. Через мальовничий вигін русла річки у цьому місці створюється чудова панорама мосту [2].

Старовинний австрійський міст тепер уже по праву виконує роль тільки основної архітектурної пам'ятки Ворохти.

Перша головна мета будівництва австрійського моста у Ворохті була викликана необхідністю створення транскарпатської транспортної магістралі, яка б була проміжною ланкою на шляху від Чорного до Адріатичного моря. Через Австрійський міст у Ворохті повинна була проходити пряма магістральна траса через хребет Карпатських гір до тодішньої столиці Австро-Угорської імперії – Відня. Рішення про будівництво прийняли у 1870 році, а до зведення приступили тільки в 1894-му. На жаль, події Першої світової війни перешкодили австро-угорцями здійснити свій будівельний магістральний план. Але вже побудований грандіозний кам'яний міст, який з інженерної точки зору був досить-таки унікальною спорудою, привертав до міста особливу увагу польських туристів, що згодом зробило Ворохту популярним польським гірськолижним курортом.

Ворохту прикрашають ще кілька аркових мостів, вік яких вже більше сотні років. У такому невеликому містечку подібні споруди неможливо не помітити, вони є, свого роду, архітектурними домінантами міста, що прикрашають його вигляд і роблять Ворохту ще більш унікальною і вражаючою.

Віадук – аочний кам'яний міст, що веде з одного схилу на інший над глибокими ущелинами і річками. Облаштувати подібні постійні переправи задумали ще з часів Римської імперії, а саме слово віадук в прямому перекладі звучить як “римська дорога”.

До речі, два українських віадуків, за припущенням істориків, за часом спорудження відносяться якраз до епохи правління римлян. А при австро-угорцях ці мости були просто відновлені. Найдавніші віадуків можна побачити в районі селища Лавочне Львівської області. Ще два красуються в селах Кровінка і Плебанівка, що в околицях Тереховлі Тернопільської області. Всі карпатські віадуків будувалися як залізничні переправи, але в сьогоденні діючих з них залишилось всього чотири. У Європі віадуків користувалися більшою популярністю, тому там їх збереглася набагато більша кількість, ніж в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

1. https://lviv.vgorode.ua/news/dosuh_y_eda/325378-tsikavynky-zakhidnoi-ukrainy-unikalnyi-viaduk-u-vorokhti
2. <https://uk.wikipedia.org/wiki>
3. <http://svitmandr.com.ua>